

Keskkonnaamet

Teie 19.08.2022 nr DM-120744-1

Meie 26.08.2022 nr 9-3/22/13856-2

Potsepa liivakarjäär

Maa-ametile on saabunud teade KOTKAS infosüsteemi dokumendist DM-120744-1 Keskkonnakaitseloa muutmistaotlus T/KL-1013757. OÜ Eesti Killustik taotleb maavara kaevandamise loa PARM-008 mäeeraldise laienemist tulenevalt maapõueseaduse § 66 lõige 1 p. 4, et tagada maardlas ressursi täielik kasutus. Laieneda soovitakse Potsepa liivakarjääri keskel asuvatele katastriüksustele Kiviveski (tunnus: 15905:001:0169; pindala 0,32 ha) ja Kaalukoja (tunnus: 15905:001:0170; pindala 0,02 ha), kus asuvad kunagi karjääri teenindamiseks rajatud ehitised, mida perspektiivis enam ei vajata. Lisaks taotletakse laiendamist sügavuti Potsepa liivakarjääri lõunapoolse lahustüki lamamis. Maa-amet on tutvunud esitatud taotlusega.

Taotletava mäeeraldise ning selle teenindusmaa tegelikud pindalad on vastavalt 86,17 ha ning 155,77 ha, mis vastavad taotluse vormil, seletuskirjas ja graafilistel lisadel „Mäeeraldise plaan“ ja „Korrastatud maa plaan“ märgitud pindaladele. Asuvad katastriüksusel Potsepa liivamaardla (tunnus 15905:001:0033; mõõdistatud L-Est; sihtotstarve mäetööstusmaa), Potsepa liivamaardla (tunnus 15905:001:0034; konverteeritud, L-EST; sihtotstarve mäetööstusmaa), Potsepa liivamaardla (tunnus 15905:004:0215; konverteeritud, L-EST; sihtotstarve mäetööstusmaa), Potsepa liivamaardla (tunnus 15905:004:0216; konverteeritud, L-EST; sihtotstarve mäetööstusmaa), Potsepa liivamaardla (tunnus 15905:001:0127; konverteeritud, L-EST; sihtotstarve mäetööstusmaa), Potsepa liivamaardla 1 (tunnus 62401:001:1734; mõõdistatud L-Est; sihtotstarve mäetööstusmaa), Kiviveski (tunnus 15905:001:0169; konverteeritud, L-EST; sihtotstarve tootmismaa), Kaalukoja (tunnus 15905:001:0170; konverteeritud, L-EST; sihtotstarve tootmismaa).

Taotletav mäeeraldis hõlmab täielikult Potsepa liivamaardla (registrikaart nr 0022) täiteliiva aktiivse tarbevaru 3, 4, 15, 19, 20, 25 ja 26 plokkide, ehitusliiva aktiivse tarbevaru 1, 2, 6, 24, 29 ja 30 plokkide ning kehtiva kaevandamisloaga mäeeraldise Potsepa liivakarjäär (loa nr PARM-008). Taotletava mäeeraldise teenindusmaa kattub täielikult olemasoleva Potsepa liivakarjääri teenindusmaaga. Taotletava mäeeraldise idapoolne lahustükk külgneb idaservas vahetult olemasoleva loaga Potsepa III liivakarjääri (loa nr L.MK/332988; loa omaja OÜ Eesti Killustik) ja taotletava loaga Potsepa III liivakarjääri (loa taotleja OÜ Eesti Killustik) mäeeraldisega.

Taotletava mäeeraldise hõlmatavate plokkide varukogused on maavarade registris ja KOTKAS süsteemist alla laetaval keskkonnaloa taotluse vormil (seisuga 30.06.2022) järgmised:

- 1 plokk (ehitusliiv) – 213,201 tuh m³,
- 2 plokk (ehitusliiv) – 483 tuh m³,
- 3 plokk (täiteliiv) – 178,50 tuh m³,
- 4 plokk (täiteliiv) – 169,50 tuh m³,
- 6 plokk (ehitusliiv) – 8 tuh m³,

15 plokk (täiteliiv) – 270 tuh m³,
19 plokk (täiteliiv) – 568 tuh m³,
20 plokk (täiteliiv) – 288 tuh m³,
24 plokk (ehitusliiv) – 273 tuh m³,
25 plokk (täiteliiv) – 83 tuh m³,
26 plokk (täiteliiv) – 829 tuh m³,
29 plokk (ehitusliiv) – 175 tuh m³,
30 plokk (ehitusliiv) – 508 tuh m³.

Palume loa pikendamise korralduses kirjeldada, millise kuupäeva seisuga on varu kogus loale märgitud. Palume kirjeldada loal varu kogus maavarade registris arvel oleva info alusel ja kvartali lõpu kuupäevaga, et loa andmed oleks kokku viidavad kvartaalsete kaevandatud koguste aruannetega.

Taotluse seletuskirjas on peatükis „4. Taotletava mäeeraldise piires oleva maavara kvantiteedi iseloomustus“ kirjeldatud, et käesoleva taotlusega muutusid olemasolevate plokkide 2, 3, 4, 24, 25 ja 26 pindalad ja mahud (varu seisuga 30.06.2022):

ploki 4 aT pindala 18,31 ha ja jääkvaru maht 169,5 tuh m³;

ploki 26 aT pindala 30,64 ha ja jääkvaru maht 829 tuh m³;

ploki 2 aT pindala 10,64 ha ja jääkvaru maht 483 tuh m³;

ploki 24 aT pindala 7,59 ha ja jääkvaru maht 273 tuh m³;

ploki 3 aT pindala 7,04 ha ja jääkvaru maht 178,5 tuh m³;

ploki 25 aT pindala 6,58 ha ja jääkvaru maht 83 tuh m³

Ülejäänud mäeeraldise ga hõlmatavate plokkide kohta seletuskirjas info puudub.

Taotluse seletuskirja peatükis „5. Mäeeraldise piiride ja sügavuse põhjendus koos kaevandamisele kuuluvate varude määramisega“ on kirjeldatud, et osa tarbevarust ei ole kaevandatav, kuna see jäetakse nõlvatervikutesse. Taotletava mäeeraldise laienduse piires jääb nõlvatervik põhja-, lõuna- ja idaküljele ning osaliselt lääneküljele. Lisaks on kirjeldatu, et nõlvatervikutesse jääb kokku 139,7 tuh m³ maavara, sh 39,6 tuh m³ plokist 24 aT, 6,3 tuh m³ plokist 25 aT, 78,6 tuh m³ plokist 2 aT ja 15,2 tuh m³ plokist 3 aT . Seega on kaevandatavad varud Potsepa liivakarjääri mäeeraldise laiendusel järgmised:

Plokk 24 aT kaevandatav varu $273 - 39,6 = 233,4$ tuh m³ (veealune);

Plokk 25 aT kaevandatav varu $83 - 6,3 = 76,7$ tuh m³ (veealune);

Plokk 2 aT kaevandatav varu $483 - 78,6 = 404,4$ tuh m³ (veepealne);

Plokk 3 aT kaevandatav varu $178,5 - 15,2 = 163,8$ tuh m³ (veepealne).

Seletuskirjas kirjeldatud plokid 2, 3 , 24 ja 25 on hõlmatud taotletava mäeeraldise lõunapoolsemal lahustükil. Loode- ja idapoolsematele lahustükkidele jäetud nõlvatervikute info seletuskirjas puudub.

Seletuskirja peatükis „5. Mäeeraldise piiride ja sügavuse põhjendus koos kaevandamisele kuuluvate varude määramisega“ on kirjeldatud, et mäeeraldise pindala muutub suuremaks Kiviveski ja Kaalukoja katastriüksuste arvelt, mäeeraldise teenindusmaa pindala jääb samaks. Maa-ametile 18.08.2021 Keskkonnaametist arvamuse saamiseks saadetud taotluse graafiliste lisade „Mäeeraldise plaan“ ja „Korrastatud ala plaan“ kohaselt oli Kiviveski ja Kaalukoja katastriüksuste piirile jäetud plokkidel 4 ja 26 nõlvatervikud. Käesoleva taotluse seletuskirjas ei ole täpsustatud plokkide 4 ja 26 osas kaevandatava varuga seonduvaid asjaolusid.

Kuna taotluse vormil ja seletuskirjas ei ole taotletava mäeeraldise ga hõlmatavate plokkide varukogused ja kaevandatava varu kogused omavahel kokkuviidavad siis palume täiendada seletuskirja selliselt, et taotluse vormil ja seletuskirjas kirjeldatud plokkide info oleks läbivalt ühesugune. Lisaks palume täiendada seletuskirja taotletava mäeeraldise loode- ja idapoolsematele lahustükkidele jäetavate nõlvatervikute osas. Taotluse seletuskiri peab kajastama kogu

mäeeraldise piiresse jäävate plokkide jääkvaru ja kaevandatava varu koguseid, mitte ainult muutunud plokkide infot. Muutunud plokkide infot võib kajastada taotluses lisainformatsioonina.

Riigitee nr 19107 Kõima - Seliste äärmise sõiduraja välimine serv jääb taotletava mäeeraldise loodepoolsest lahustükist ~8,5 m, lõunapoolsest lahustükist ~12 m ja kirdepoolsest lahustükist ~9,5 m kaugusele ning taotletava mäeeraldise teenindusmaa lõunapoolsest lahustükist ~3,0 m ja põhjapoolsest lahustükist ~3,5 m kaugusele. Riigimaantee teljest on mäeeraldise vastavad kaugused 12,0 m, 15,5 m ja 12,4 m ning teenindusmaal 6,3 m ja 8,3 m. Varasemas taotluse seletuskirjas on selgitatud, et tegevus tee kaitsevööndis on kooskõlastatud Maanteeametiga.

Taotletava mäeeraldise loodepoolse lahustükil ning teenindusmaa põhjapoolse lahustükil kulgeb metsatee nr 1590504 Kaelepa - Soomra tee, mis läheb vastavate lahustükkide lõunaosas üle erateeks. Metsatee nr 1590706 Potsepa-Kõpu tee äärmise sõiduraja välimine serv jääb taotletava mäeeraldise ning selle teenindusmaa lõunapoolse lahustüki kaugusest ~1,7 m kaugusele. Maa-ametile 18.02.2019 esitatud taotlusele oli lisatud RMK kooskõlastus, mille kohaselt ollakse nõus Kaelepa - Soomra uue teelõigu ehitamisega karjääri põhja, samas peab tee olema kogu aeg sõidetav ja uue lõigu parameetrid peavad jääma samaks, mis olemasoleval teel. Potsepa - Kõpu teed kooskõlastuses ei mainitud.

Taotletav mäeeraldis kattub põhja ja lääneosas maaparandussüsteemiga POTSEPA(PÜ-79), mille maaparandussüsteemi registri kood on 6112180030080001 ning külgneb kagu ja lääneservas vahetult maaparandussüsteemiga POTSEPA(PÜ-79), mille maaparandussüsteemi registri kood on 6112170020120001.

Idapoolsele lahustüki lõunaservas ~ ja lõunapoolse lahustüki põhjaservas jääb taotletava mäeeraldise teenindusmaale kaks geodeetilist märki: Pottsepa21 (GPA ID 292618; koodnumber 53-613-10351; tasapinnalised ristkoordinaadid: 6467941.440 511282.490) ja Pottsepa21 (GPA ID: 292619; koodnumber: 53-613-10352; tasapinnalised ristkoordinaadid: 6467709.400 510892.374). Graafilisele lisale „Mäeeraldise plaan“ märgitud geodeetilised märgid P035, P35A ja P35B on Maa-ameti geodeesia osakonna andmetel likvideeritud. Käesolevale kirjale on lisatud Maa-ameti geodeesia osakonna uute geodeetiliste märkide kaitseinfo.

Taotletava mäeeraldise teenindusmaa idaserva jäävad vahetult vääriselupaigad VEP nr.204632 (Eesti looduse infosüsteemi kood VEP204632; männikud ja männisegametsad) ja VEP nr.117088 (EELISE kood VEP117088; männikud ja männisegametsad).

Taotletava mäeeraldise idapoolne lahustükk ning taotletava mäeeraldise teenindusmaa põhjapoolne lahustükk kattuvad kuni 10 ha pindalaga veekoguga Saunakarjäär (EELISE kood VEE2064370, veekaitsevöönd 10 m, kalda piiranguvöönd 50 m) ja selle veekaitse- ning kalda piiranguvööndiga. Taotletava mäeeraldise lõunapoolne lahustükk ning teenindusmaa lõunapoolne lahustükk kattuvad kuni 10 ha suuruse pindalaga veekoguga Potsepa karjäär (EELISE kood VEE2064380, veekaitsevöönd 10 m, kalda piiranguvöönd 50 m) ja selle veekaitse- ning kalda piiranguvööndiga. Keskkonnaregistri andmetel on veekogud Saunakarjäär ning Potsepa karjäär tehisedjärved. Tulenevalt looduskaitseaduse §37 lõikest 4 ei laiene kalda piiranguvööndi piirangud maavara või maa-ainese kaevandamise tõttu tekkinud tehiseveekogule, mis asub maardlal, mäeeraldisel või selle teenindusmaal, kuni kaevandatud maa korrastamise kohustuse täidetaks tunnistamiseni maapõueseaduses sätestatud korras. Taotletava mäeeraldise teenindusmaa põhjapoolsele lahustükile jääb puurkaev (EELISE kood PRK0006244).

Lõunapoolsema lahustükile jäävad III kategooria kaitsealuse liikide *Bufo bufo* (harilik kärnkonn; EELISE kood KLO9115367) ja *Pelophylax lessonae* (tiigikonn; EELISE kood KLO9115366) leiukohad. Lõunapoolsema lahustüki idaservas jääb taotletavale mäeeraldisele ja selle teenindusmaale vastavalt 4 m ja 9 m ulatuses III kategooria kaitsealuse liikide *Platanthera bifolia* (kahelehine käokeel; EELISE kood KLO9345886) ja *Goodyera repens* (roomav öövilge; EELISE

kood KLO9345875) leiukohad ning vastavalt 1,5 m ja 4 m ulatuses III kategooria kaitsealuse liigi *Falco subbuteo* (lõopistik; EELISE kood KLO9119963) leiukoht. Taotletava mäeeraldisse teenindusmaa põhjapoolsemale lahustükile jääb III kategooria kaitsealuse liigi *Riparia riparia* (kaldapääsuke; EELISE kood KLO9124325) leiukoht.

Taotletavast mäeeraldisest ja selle teenindusmaast vahetult lõunasuunda jääb Lindi looduskaitseala (EELISE kood KLO1000517), mis kuulub ka Natura 2000 kaitstavate alade võrgustiku koosseisu, Lindi loodusala (asukoha kood EE0040326).

Rail Baltic raudtee kavandatav trassikoridor jääb taotletavast mäeeraldisest ning selle teenindusmaast ~20,7 km kaugusele ida suunda.

Olles tutvunud edastatud taotlusega, märgime täiendavalt:

- Keskkonnakaitse loa taotluse esitamisel on vajalik taotletava mäeeraldisest ja selle teenindusmaa ruumikujud esitada ala-tüüpi ruumiobjektina selliselt, et erinevad lahustükid oleks esitatud ühe alana ning augud oleks välja lõigatud.
- Taotluse vormil on märgitud täiteliiva kaevandatava varu koguseks 2386 tuh.m3 ja mäeeraldisega hõlmatava varu koguseks kokku 2386 tuh.m3. Ehitusliival on märgitud kaevandatava varu koguseks 1660,201 tuh.m3 ja mäeeraldisega hõlmatava varu koguseks kokku 1660,201 tuh.m3. Graafiliste lisade ja seletuskirja järgi jäetakse taotletava mäeeraldisest Potsepa liivakarjääriga mitte külgnevatele aladele ka nõlvatervikud. Palume taotluse vormil kaevandatava varu kogus täpsustada.
- Graafilisel lisal „Mäeeraldisest plaan“ märgitud geodeetilised märgid P035, P35A ja P35B on likvideeritud ning nende asemel on paigutatud kaks uut märki 10351 ja 10352. Palume graafilisel lisal geodeetiliste märkide infot uuendada eelpool kirjeldatud info alusel.
- Graafilistel lisadel „Mäeeraldisest plaan“ on märgitud taotletavast mäeeraldisest vahetult põhja- ja läänesuunda jääva katastriüksuse Audru metskond 52 tunnuseks 62401:001:0761 ning „Korrastatud ala plaan“ ja „Geoloogilised läbilõiked I-I'...II-II“ läbilõigete I-I' ja II-II' otstes I ja II on katastriüksuse Audru metskond 52 tunnuseks 62401:001:1735, tegelikult on katastriüksuse tunnuseks 62401:001:2178.
- Graafilisel lisal „Mäeeraldisest plaan“ on läänepoolsema lahustüki loodeosal märgitud katastriüksuseks Audru metskond 52 (tunnus 62401:001:0761), tegelikult on katastriüksuse nimeks Potsepa liivamaardla 1 tunnusega 62401:001:1734.
- Graafilisel lisal „Mäeeraldisest plaan“ on mäeeraldisest lõuna ja idasuunas märgitud katastriüksuseks Audru metskond 53 (tunnus 15905:004:0617), tegelikult on katastriüksuse nimeks Lindi looduskaitseala 4.

Lugupidamisega

Terje Sild
Geoloogia osakonna peaspetsialist

Lisa: Geodeetiliste märkide kaitse Postepa liivamaardla

675 0165 terje.sild@maaamet.ee